

Federația Coaliția Natura 2000 România
Str. Lungă, nr. 175, 500051, Brașov, ROMÂNIA
CIF: 32063996 / VAT: RO53146903
Tel: +40722690008 / +40721457188
office@natura2000.ro / www.natura2000.ro

Nr. Ieșire 163/30.07.2026

SCRISOARE DE POZIȚIE

privind eliminarea avizului Academiei Române din procedura de acordare a derogărilor de la regimul de protecție strictă a speciilor

Federația Coaliția Natura 2000 România, care reunește 23 de organizații nonprofit active în domeniul conservării biodiversității și al managementului ariilor naturale protejate, transmite prezenta poziție cu privire la propunerea legislativă aflată în procedură parlamentară, prin care se urmărește modificarea și completarea art. 38 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2007.

Vă comunicăm opoziția noastră fermă față de această inițiativă și vă solicităm respingerea ei. Deși prezentată ca o simplă măsură de „optimizare administrativă”, propunerea elimină una dintre puținele garanții de independență științifică din procedura de acordare a derogărilor de la regimul de protecție strictă a speciilor și o înlocuiește cu un mecanism a cărui sursă, rigoare și imparțialitate rămân, în textul propus, nedefinite. Miza reală nu este durata unei proceduri administrative, ci soliditatea și credibilitatea temeiului științific pe baza căruia statul român autorizează, prin excepție, afectarea unor specii strict protejate.

I. Propunerea de a elimina avizul Academiei

În forma actuală, art. 38 alin. (2) din O.U.G. nr. 57/2007 prevede că derogările se stabilesc prin ordin al conducătorului autorității publice centrale pentru protecția mediului, cu avizul Academiei Române și cu îndeplinirea condițiilor de fond ale derogării - respectiv inexistența unei alternative acceptabile și menținerea populațiilor speciilor vizate într-o stare de conservare favorabilă.

Propunerea reformulează alin. (2) astfel încât avizul Academiei dispăre, iar prin noul alin. (2⁴) se prevede că ordinul „se emite în baza studiilor de specialitate realizate, comandate sau avizate de structurile aflate sub autoritatea, în subordinea ori în coordonarea autorității publice centrale pentru protecția mediului”. Consecința juridică este directă și trebuie enunțată clar: **fundamentarea științifică a derogării ajunge să fie asigurată de structuri controlate chiar de autoritatea care emite derogarea**. Un control extern și independent este înlocuit cu o validare internă, subordonată decidentului.

II. Avizul Academiei Române este o pârgă de control și o garanție de independență, nu o formalitate

Academia Română este cel mai înalt for științific autonom din România. În materia ariilor protejate și a conservării speciilor, avizul său este emis prin Comisia pentru Ocrotirea Monumentelor Naturii

Federația Coaliția Natura 2000 România
Str. Lungă, nr. 175, 500051, Brașov, ROMÂNIA
CIF: 32063996 / VAT: RO53146903
Tel: +40722690008 / +40721457188
office@natura2000.ro / www.natura2000.ro

- cea mai veche structură instituțională dedicată protecției naturii din România, cu rădăcini în perioada interbelică. Rolul acestui aviz nu este simbolic: el reprezintă o verificare științifică independentă, exterioară aparatului administrativ care solicită și acordă derogarea.

Independența este tocmai valoarea pe care propunerea o suprimă. Un for științific din afara sistemului decidentului poate contrazice, corecta sau condiționa o decizie administrativă; o structură subordonată aceluiași decident nu are, prin construcție, aceeași libertate. Nu punem la îndoială competența experților din sistemul autorității de mediu - punem în discuție eliminarea distanței instituționale care conferă avizului valoarea unei garanții reale.

Mai mult, rolul Academiei Române trebuie analizat și din perspectiva echilibrului instituțional al procesului decizional. În materia derogărilor și a cotelor de intervenție la speciile strict protejate, este esențial ca propunerile și studiile care stau la baza acestora să fie supuse evaluării unei terțe părți independente de autoritatea care inițiază și aprobă decizia. Academia Română, prin Comisia pentru Ocrotirea Monumentelor Naturii, îndeplinește exact această funcție de verificare externă, contribuind la menținerea obiectivității și a credibilității procesului de fundamentare științifică.

Această funcție de control nu este teoretică. În practica derogărilor, Comisia pentru Ocrotirea Monumentelor Naturii solicită, pentru fiecare caz, măsurile concrete de conservare și măsurile de prevenire a conflictelor om-animal - exact tipul de scrutin independent care ar dispărea prin adoptarea propunerii. De altfel, avizul Academiei se regăsește în mai multe rânduri, în întreaga Ordonanță 57/2007, fiind o garanție sistemică, nu un caz izolat la art. 38.

De altfel, experiența ultimelor aproape două decenii arată că studiile utilizate pentru fundamentarea derogărilor și a cotelor de intervenție au provenit, în mod constant, de la același nucleu instituțional sau de expertiză, indiferent de modificările metodologice survenite în timp. Tocmai în acest context, existența unui aviz independent emis de Academia Română a reprezentat una dintre puținele garanții că datele, concluziile și recomandările prezentate sunt supuse unei evaluări externe, orientate prioritar către interesul public și către obiectivele de conservare a biodiversității. Eliminarea acestei verificări independente crește riscul ca deciziile să fie fundamentate exclusiv pe interpretarea unei singure surse de expertiză.

III. Mecanismul de înlocuire este deficitar din punct de vedere juridic

Noul alin. (2⁴) ridică câteva probleme de legalitate distincte:

Norma legală nu este clară și nu este previzibilă. Textul nu definește cine realizează studiile, după ce standarde metodologice, cu ce grad de transparență, dacă acestea sunt publice ori supuse evaluării de specialitate, cine le selectează și ce înseamnă caracterul „relevant”. O normă atât de imprecisă contravine exigențelor de claritate și predictibilitate impuse de Legea nr. 24/2000 privind normele de tehnică legislativă și deschide calea arbitrarului în aplicare.

Federația Coaliția Natura 2000 România
Str. Lungă, nr. 175, 500051, Brașov, ROMÂNIA
CIF: 32063996 / VAT: RO53146903
Tel: +40722690008 / +40721457188
office@natura2000.ro / www.natura2000.ro

Conflict structural de interese. Conflictul structural de interese devine cu atât mai evident cu cât propunerea elimină singurul actor instituțional independent din procesul de verificare științifică. În lipsa avizului Academiei Române, evaluarea studiilor și a propunerilor s-ar realiza exclusiv în interiorul aceleiași sfere administrative care solicită, fundamentează și aprobă derogarea. O asemenea concentrare a funcțiilor de elaborare, evaluare și decizie este incompatibilă cu principiile unei guvernante bazate pe transparență, expertiză independentă și control reciproc.

IV. Justificarea invocată se contrazice pe sine și este disproporționată

Expunerea de motive afirmă că avizul Academiei „nu are caracter decizional” și că eliminarea sa nu transferă competența de decizie. Or, tocmai acest argument o desființează: dacă avizul este pur consultativ și nu blochează decizia autorității, atunci suprimarea lui nu produce niciun câștig real de celeritate decizională - ci doar înlătură o sursă de expertiză independentă. Beneficiul invocat este, în esență, iluzoriu, iar costul - pierderea unei garanții - este cert.

La aceasta se adaugă absența oricărei probe. Afirmatia că avizul extern „poate conduce la prelungirea duratei de soluționare” nu este susținută de date privind termenele reale sau întârzierile efective. A elimina o garanție științifică independentă în schimbul unui câștig de timp nedovedit este vădit disproporționat atunci când obiectul reglementării îl constituie afectarea, potențial ireversibilă, a unor specii strict protejate. O asemenea măsură contravine și principiului nonregresiei în dreptul mediului, potrivit căruia nivelul de protecție deja atins nu ar trebui diminuat fără o justificare imperativă.

Eliminarea avizului Academiei Române contrazice angajamentele recente ale statului român privind integrarea cercetării în procesul decizional. În iunie 2026, Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor și principalele instituții ale mediului academic au semnat Pactul Național pentru Mediu, un cadru de cooperare destinat consolidării fundamentării științifice a politicilor publice și conectării cercetării românești la procesul de luare a deciziilor. În acest context, reducerea rolului Academiei Române într-un domeniu cu impact direct asupra conservării biodiversității reprezintă un semnal contradictoriu față de direcția asumată oficial de autoritățile publice. Dacă obiectivul declarat este creșterea calității și credibilității deciziilor de mediu, rolul expertizei academice independente trebuie consolidat, nu diminuat.

V. Riscuri de neconformitate cu dreptul Uniunii Europene

Regimul derogărilor de la protecția strictă transpune art. 16 din Directiva 92/43/CEE (Directiva Habitate) și art. 9 din Directiva 2009/147/CE (Directiva Păsări). Aceste derogări pot fi acordate exclusiv în condiții stricte și cumulative, pe baza unei fundamentări științifice riguroase.

Federația Coaliția Natura 2000 România
Str. Lungă, nr. 175, 500051, Brașov, ROMÂNIA
CIF: 32063996 / VAT: RO53146903
Tel: +40722690008 / +40721457188
office@natura2000.ro / www.natura2000.ro

Slăbirea temeiului științific independent afectează direct capacitatea statului român de a-și îndeplini această sarcină. **Cu cât fundamentarea derogărilor este mai puțin independentă și mai puțin transparentă, cu atât crește expunerea României la o procedură de infringement.**

Nu în ultimul rând, dacă preocuparea reală a inițiatorilor este durata procedurii, soluția este una procedurală, nu suprimarea garanției. Termene și chiar sancțiuni legale clare pentru neemiterea în termen a avizului, resurse adecvate pentru Comisia pentru Ocrotirea Monumentelor Naturii și digitalizarea fluxului de solicitări răspund obiectivului de celeritate fără a sacrifica independența științifică.

În privința studiilor de specialitate, poziția noastră este că acestea ar trebui să întărească și să facă mai transparentă fundamentarea derogărilor, nu să o internalizeze. Dacă se dorește un aport suplimentar de expertiză, acesta ar trebui să completeze - iar nu să înlocuiască - avizul independent al Academiei, realizat după standarde metodologice definite și făcut public. Consolidarea rigorii științifice, iar nu diminuarea ei, este direcția compatibilă cu obligațiile europene ale României.

În esență, inițiativa nu simplifică o procedură administrativă, ci elimină singurul filtru instituțional independent care verifică fundamentarea științifică a unor decizii cu impact direct asupra speciilor strict protejate. Problema nu este dacă autoritatea de mediu poate lua decizia finală, aceasta are deja această competență, ci dacă decizia continuă să beneficieze de o evaluare externă, obiectivă și independentă, realizată în interesul conservării patrimoniului natural al României.

De aceea, solicităm respingerea propunerii legislative în forma actuală și menținerea avizului Academiei Române ca element de fundamentare științifică independentă a derogărilor, precum și organizarea unei dezbateri publice și a unei consultări prealabile cu comunitatea științifică - inclusiv Academia Română - cu autoritățile competente și cu societatea civilă, înainte de orice avansare a inițiativei în procedura parlamentară;

Federația Coaliția Natura 2000 România rămâne la dispoziția plenului/comisiilor sesizate pentru clarificări și pentru un aport tehnic la analiza acestei propuneri, în spiritul unei legislații de mediu clare, previzibile și conforme cu dreptul Uniunii Europene.

Cu deosebită considerație,

Director executiv, George Kudor

